

Det kongelige Arbeids- og inkluderingsdepartementet
p.b. 8019 Dep.
0030 Oslo

Deres ref.:
200702521-/KAR

Vår ref.:
411/411/ØK

Dato:
4. sept. 2007

Høring – forenklingstiltak ved rekruttering av faglært utenlandsk arbeidskraft.

YS har behandlet ovennevnte høring, og vil innledningsvis gi uttrykk for at vi støtter at det gjøres endringer med sikte på forenkling av rekruttering av faglært arbeidskraft fra utlandet. Etter YSs oppfatning vil det være riktig at man har et mer omfattende gjennomgang av reglene på dette området.

Når det gjelder de endringer som vurderes i forskrift av 21.12.1990 nr. 1028 (utlendingsforskriften) vil vi bemerke følgende:

3.2 Adgang til å arbeide når søknad om oppholdstillatelse er innlevert – endring av overgangsordningene.

Endringsforslaget fremstår som fornuftig, selv om vi er enig i Departementets vurdering om at dette ikke utgjør noe vesentlig hinder for rekrutteringen av utenlandsk faglært arbeidskraft. Imidlertid vil endringen ha en positiv signaleffekt både for arbeidssøkere og norske arbeidsgivere slik at de raskere kan få dekket sitt behov for faglært arbeidskraft.

3.3 Tilrettelegging for faglærte med behov for kvalifisering/praksis i Norge.

YS støtter forslaget til endring. Det er behov for at forholdene legges bedre til rette for at faglærte får opphold for å delta i kvalifiseringstiltak som er nødvendig for at de skal få sin fagutdanning godkjent i Norge. Slik tillatelse bør kunne gis med begrenset varighet, vurdert ut fra det aktuelle kvalifiseringstiltak.

Det bør gis generelt og ikke tilknyttet en spesiell arbeidsgiver. YS er kjent med at utenlandsk arbeidskraft som har oppholdstillatelse knyttet til en spesiell arbeidsgiver lett utsettes for press om å akseptere dårlige lønns og arbeidsvilkår.

3.4 Politiet gis vedtaksmyndighet etter søknad om fornyet arbeidstillatelse, også dersom søknaden gjelder nytt arbeid eller arbeidssted.

Dette forslaget til endring fremstår som svært fornuftig, så lenge det rettslige grunnlaget for opphold er det samme. Det forutsettes imidlertid at politiet får de nødvendige ressurser til dette arbeidet.

YS mener det bør vurderes å gå lenger, slik at arbeidstillatelsen ikke nødvendigvis må være tilknyttet en bestemt arbeidsgiver og arbeidsplass, men heller gjelde for en bestemt type arbeid. Dette vil forhindre at arbeidsgiver får anledning til å utnytte sin posisjon som den eneste arbeidstakeren lovlig kan arbeide for. Dette er i dag et svært sterkt pressmiddel ovenfor utenlandske arbeidstakere som kan måtte innfinne seg med urimelig og lovstridig behandling av arbeidsgiver i frykt for å miste arbeid og arbeidstillatelse.

Samtidig vil man også avhjelpe et problem ovenfor de arbeidstakere med spesialisttillatelse som arbeider i virksomheter som går konkurs. Etter forskrift om statlig lønnsgaranti ved konkurs § 3-3 er det et vilkår at arbeidstakeren melder seg som arbeidsledig for at vedkommende skal få dekning av lønnsgarantien for tiden etter konkursåpning. Siden arbeidstillatelsen bortfaller ved konkursåpningen kan ikke vedkommende oppfylle kravet om registrering som arbeidssøkende. Arbeidstakeren for derfor ikke lønnsgaranti for perioden etter konkursåpning. Dette vil avhjelpes dersom arbeidstillatelsene ikke knyttes opp mot en bestemt arbeidsgiver.

3.5 Tolkning av reglene om bosettingstillatelse mykes opp.

YS støtter dette forslaget til endring. Slik vi ser det fremstår dagens tolkning av utlendingsforskriftens § 43, første ledd som urimelig. Det at skifte av arbeidsgiver skal gjøre at man begynner på nytt med beregningen av "tre-års sammenhengende opphold i Norge", til tross for at det rettslige grunnlaget for opphold er det samme, oppleves som uforståelig, og vi støtter departementets vurderinger og forslag.

3.6 Faglærte med ordinært visum gis anledning til å søke arbeidstillatelse når visumet har en varighet på tre måneder eller kortere, ikke bare når visumet er gitt for nøyaktig tre måneder.

YS støtter departementets vurderinger og forslag til endringer.

3.7 Lavere avlønning i en kortere periode for "faglærte traineer".

YS er enig med departementet i at det ikke bør åpnes for en lavere avlønning av "traineer". En slik oppmykning nødvendiggjør en vanskelig kontroll med innholdet i opplæringsopplegget. Vi kan ikke se at dette vil forenkle rekrutteringen av utenlandsk faglært arbeidskraft.

Med vennlig hilsen
Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund – YS

Ørnulf Kastet
advokat